

Esther Julià
Psicòloga

Vincles sans, infants sans

Procuren la **supervivència** i proporcionen seguretat **emocional**

VINCLES. S'ha d'expressar l'amor perquè arribi a l'infant a través del seu cos i les emocions. MANOLO GARCIA

Els vincles fan referència a les relacions afectives i socials que s'estableixen entre el nadó i la mare o, en el seu cas, la persona o persones encarregades de tenir-ne cura.

El desenvolupament d'aquests vincles té almenys dues funcions bàsiques: procurar la supervivència i proporcionar seguretat emocional. A més, els vincles

poden oferir altres característiques que beneficien el desenvolupament del nadó, com són: oferir i regular la quantitat i qualitat d'estimulació que necessita per desenvolupar-se, possibilitar l'exploració i l'aprenentatge, fomentar la salut física i mental, afavorir el desenvolupament social i proporcionar plaer, de manera que arribi a convertir-se en un joc en si mateix.

El doctor John Bowlby, psiquiatre i psicoanalista d'infants, va demostrar l'any 1951 que els vincles immediats i a llarg termini influeixen en la salut mental i el correcte desenvolupament. Són el resultat d'una experiència relacional càlida, íntima i contínua entre el cuidador i el seu fill, per la qual cosa tots dos aconseguen satisfacció i alegria. La teoria de Bowlby sobre els vincles expli-

cava que la formació d'un vincle constant i segur amb el cuidador dependrà del fet que, a més de cobrir les seves necessitats bàsiques, hi hagi una entrega quasi total cap al nadó, la qual cosa obeeix a una necessitat biològica per a la qual estam preparats genèticament. Establir i mantenir aquests vincles garantirà un correcte desenvolupament del nadó.

La interacció amb les persones amb les quals convivim no garanteix la creació d'un vincle afectiu. Els infants conviuen amb moltes persones, però tan sols algunes constitueixen relacions úniques i significatives que confirmaran el seu desenvolupament.

Les figures vinculars són persones que han invertit un temps i s'han compromès generant un projecte comú de relació. Aquestes figures sens dubte deixen una petjada per sempre.

Però no tots els vincles, pel fet de constituir-se, beneficien el desenvolupament de l'infant.

De quina manera podem crear vincles afectius segurs?

Per estimar de manera segura i positiva per al nostre propi desenvolupament i el de les persones estimades, hem de posar en pràctica diverses estratègies:

— Hem d'expressar el nostre amor perquè arribi a l'infant a través del seu cos i de les seves emocions. Per aconseguir-ho, haurem de mirar detingudament al nadó i cercar-ne la mirada, agafar-lo en braços, acariciar-lo, besar-lo, veclar-lo, somriure, donar calor corporal, banyar-lo, alimentar-lo, transmetre-li seguretat, cantar-li, ballar-hi, comunicar-nos-hi, parlar-li, imitar els seus sons, etc.

— Hem de generar un sentiment de pertinença fent sentir el nadó únic. I mantenir un sentiment d'incondicionalitat. Això no vol dir que puguin fer el que vulguin, sinó que siguin quines siguin les seves decisions, sempre tindran el suport dels seus cuidadors.

— És indispensable per crear un bon vincle afectiu dedicar-li temps, però no val qualsevol temps, sinó temps de qualitat en què es comparteixi intimitat.

— Per últim, es requereix que hi hagi un compromís i cura de l'altre, que implica la protecció de la persona estimada i l'acompanyament en els moments difícils.

Tenir un amor incondicional i una presència constant per part dels cuidadors en el procés de criança permetrà que els infants aprenguin a cuidar de si mateixos i a desenvolupar-se de manera sana.

Existeixen relacions afectives anomenades "insegures", que poden perjudicar el desenvolupament de l'infant.

Existeixen tres tipus de relacions afectives insegures: les ambivalents, les evitatives o absents i les desorganitzades.

Vincles ambivalents

Les relacions ambivalents són aquelles en les quals la recerca de l'amor en el nadó va més enllà, potser a causa de la inseguretat del cuidador. En aquests casos es pot crear sobreprotecció i aparèixer una dependència afectiva entre tots dos. En aquests casos, els infants estan més preocupats per aconseguir l'apropament cap al cuidador i la seva resposta que no cap al joc o a relacionar-se amb altres infants. Els infants poden desenvolupar conductes ansioses i cridar l'atenció de manera constant.

Vincles evitatius

Els vincles evitatius són aquells que es constitu-

eixen a causa d'una falta de resposta generalitzada per part dels cuidadors, de manera que els infants aprenen a protegir-se i a sobreviure tots sols, sense el suport ni el reconeixement de la persona estimada. Són infants que presenten conductes excessivament autònomes per la seva edat, tenen dificultats per establir intimitat afectiva amb altres persones i no toleren la proximitat física.

Vincles desorganitzats

En darrer lloc del tipus de relació afectiva es troben els vincles desorganitzats, que en la majoria dels casos són el resultat d'experiències de maltractament per part dels cuidadors o de carència afectiva severa durant els primers anys de la vida de l'infant. La vivència d'aquest tipus d'experiències impossibilita la integració de la seva personalitat i la instauració d'unes pautes correctes de conducta. —

Recomanacions

— **'Bésame mucho'**
González, C. (1999).
Temas de hoy editorial.

— **'Crianza con apego: De la teoría a la práctica'**
Ramírez, S. (2015).

— **'Educar para ser'**
Wild, R. (2011).
Herder. Barcelona.

